

FIȘA DISCIPLINEI

(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA ȘTEFAN CEL MARE DIN SUCEAVA
Facultatea	FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Departamentul	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Domeniul de studii	PSIHOLOGIE
Ciclul de studii	LICENȚĂ
Programul de studii	PSIHOLOGIE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Genetica comportamentală				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Florin ȚIBU				
Titularul activităților de laborator	Asist. univ. drd. Ana-Maria ANDREI				
Anul de studiu	II	Semestrul	2	Tipul de evaluare	C
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	0	Laborator	1	Proiect	0
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	0	Laborator	14	Proiect	0

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	10
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	10
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	24
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	44
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	<ul style="list-style-type: none"> ● Fundamentele psihologiei
Competențe	<ul style="list-style-type: none"> ● C1. Operarea cu concept fundamentale din psihologie

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> ● PC, videoproiector, suporturi electronice pentru aplicații, prezentări PPT 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> ●
	Laborator	<ul style="list-style-type: none"> ● PC, videoproiector, suporturi electronice pentru aplicații, prezentări PPT
	Proiect	<ul style="list-style-type: none"> ●

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ● C2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologie ● C3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie ● C4. Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea cunoștințelor și abilităților de a conexe informații complexe genetice și de comportament uman în scopul explicării dezvoltării și funcționării individului și propunerii de intervenții în tulburările în care componenta genetică e una semnificativă
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ● Înșușirea terminologiei specifice geneticii comportamentale; ● Înțelegerea implicării structurilor genetice, la nivel individual sau în combinație cu alte sisteme biologice și/sau psihice în explicarea comportamentului uman; ● Descrierea consecințelor în planul dezvoltării și funcționării individului în cazul apariției unor tulburări genetice și propunerea de soluții în scopul îmbunătățirii vieții individului.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Sumarul cursului și prezentarea metodei de evaluare; Concepte de bază utilizate în genetica comportamentală	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
2. Legile Mendeliene ale eredității	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
3. Terminologia geneticii moleculare	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
4. Modele animale în genetica comportamentală	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
5. Factori cauzali în studiul comportamentului uman. Dezbaterea ereditate versus mediu	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
6. De la gene la comportamente: descrierea mecanismelor implicate	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
7. Contribuția genetică în abilitățile și dizabilitățile cognitive	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
8. Mecanisme genetice în tulburările de neurodezvoltare	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
9. Studiile gemelare și studiile de adopție	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
10. Contribuția genetică în schizofrenie	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	

Bibliografie

- Covic, M., Ștefănescu, D., Sandovici, I., & Gorduza, E.V. (2017). *Genetică medicală (ediția a III-a revăzută și adăugită)*. Iasi: Editura Polirom.
- Dăbală, I. (2003). *Psihogenetica : implicații ale geneticii umane în psihologie*. Târgu-Mureș : Editura "Dimitrie Cantemir".
- Dodge, K.A., & Rutter, M., eds. (2011). *Gene-environment interactions in developmental psychopathology*. New York: The Guilford Press.
- Griffiths, A., Wessler, S., Carroll, S., & Doebley, J. (2015). *Introduction to genetic analysis*. New York: Freeman & Company.
- Knopik, V.S., Neiderhiser, J.M., DeFries, J.C., & Plomin, R. (2017). *Behavioral Genetics. Seventh Edition*. Worth.
- Piaget, J. (2022). *Probleme de psihologie genetică. Copilul și realitatea*. Ed. Trei.
- Plomin, R. (2018). *Blueprint: How DNA Makes Us Who We Are*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Rutter, M. (2006). *Genes and behavior: Nature-nurture interplay explained*. Malden, MA: Blackwell.

Bibliografie minimală	
<ul style="list-style-type: none"> • Dăbală, I. (2003). <i>Psihogenetica: implicații ale geneticii umane în psihologie</i>. Târgu-Mureș : Editura “Dimitrie Cantemir”. • Knopik, V.S., Neiderhiser, J.M., DeFries, J.C., & Plomin, R. (2017). <i>Behavioral Genetics. Seventh Edition</i>. Worth. • Piaget, J. (2022). <i>Probleme de psihologie genetică. Copilul și realitatea</i>. Ed. Trei. 	

Laborator	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Concepte de bază utilizate în genetica comportamentală	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
2. Exemple ale legilor Mendeliene ale eredității	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
3. Principii non-mendeliene ale eredității	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
4. Aprofundarea conceptelor de bază din terminologia geneticii moleculare	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
5. Testarea cauzalității în studiul comportamentului uman.	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
6. Afecțiunile cromozomiale	1	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
7. Dovezi ale influențelor genetice în ADHD și autism	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
8. Dovezi ale influențelor genetice în dezvoltarea inteligenței și a schizofreniei	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
9. Terapia și consilierea genetică	2	expunerea, prelegerea, prelegerea-dezbatere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	

Bibliografie	
<ul style="list-style-type: none"> • Bănescu, C.V. (2015). <i>Noțiuni de genetică fundamentală și medicală</i>. University Press • Covic, M., Ștefănescu, D., Sandovici, I., & Gorduza, E.V. (2017). <i>Genetică medicală (ediția a III-a revăzută și adăugită)</i>. Iasi: Editura Polirom. • Dăbală, I. (2003). <i>Psihogenetica: implicații ale geneticii umane în psihologie</i>. Târgu-Mureș : Editura “Dimitrie Cantemir”. • Dodge, K.A., & Rutter, M., eds. (2011). <i>Gene-environment interactions in developmental psychopathology</i>. New York: The Guilford Press. • Griffiths, A., Wessler, S., Carroll, S., & Doebley, J. (2015). <i>Introduction to genetic analysis</i>. New York: Freeman & Company. • Knopik, V.S., Neiderhiser, J.M., DeFries, J.C., & Plomin, R. (2017). <i>Behavioral Genetics. Seventh Edition</i>. Worth. • Piaget, J. (2022). <i>Probleme de psihologie genetică. Copilul și realitatea</i>. Ed. Trei. • Plomin, R. (2018). <i>Blueprint: How DNA Makes Us Who We Are</i>. Cambridge, MA: MIT Press. • Rutter, M. (2006). <i>Genes and behavior: Nature-nurture interplay explained</i>. Malden, MA: Blackwell. 	

Bibliografie minimală	
<ul style="list-style-type: none"> • Dăbală, I. (2003). <i>Psihogenetica: implicații ale geneticii umane în psihologie</i>. Târgu-Mureș: Editura “Dimitrie Cantemir”. • Knopik, V.S., Neiderhiser, J.M., DeFries, J.C., & Plomin, R. (2017). <i>Behavioral Genetics. Seventh Edition</i>. Worth. • Piaget, J. (2022). <i>Probleme de psihologie genetică. Copilul și realitatea</i>. Ed. Trei. 	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> • Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară și din Europa.
--

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrarea însușirii terminologiei specifice geneticii comportamentale • Cunoașterea și explicarea implicării structurilor genetice, la nivel individual sau în combinație cu alte sisteme biologice și/sau psihice în explicarea comportamentului uman • Explicarea consecințelor în planul dezvoltării și funcționării individului în cazul apariției unor tulburări genetice și propunerea de soluții pertinente în scopul îmbunătățirii vieții individului 	Test grilă	60%
Laborator	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea detaliată a unui studiu publicat în jurnale internaționale de specialitate, pe o temă convenită la începutul cursului. Evaluarea va fi efectuată atât pentru conținutul expunerii (de ex., fundamentul teoretic al studiului, metodologia utilizată, rezultatele și interpretarea lor), cât și pentru maniera de prezentare. 	Prezentare PPT	40%

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs
<ul style="list-style-type: none"> • utilizarea adecvată a terminologiei de bază și identificarea structurilor genetice de bază; • cunoașterea principiilor generale de funcționare genetică și a legilor mendeliene, cât și implicațiilor acestora pentru comportamentul uman; • cunoașterea metodologiei de bază în studiul geneticii comportamentale, cât și a caracteristicilor de bază ale principalelor tulburări și sindroame cu determinare genetică (simptome, substrat biologic, abordări terapeutice).
10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă
<p>Standarde minime pentru nota 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de a însuși a principalelor noțiuni și teorii din domeniul geneticii comportamentale; - cunoașterea principalelor metode de cercetare în domeniul geneticii comportamentale; <p>Standarde minime pentru nota 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de a utiliza și de a recunoaște terminologia de specialitate în genetica comportamentală; - abilitatea de a analiza critic articole de specialitate din domeniul geneticii comportamentale.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2024	Conf. univ. dr. Florin ȚIBU	Asist. univ. dr. Ana-Maria ANDREI

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
	Conf. univ. dr. Aurora - Adina COLOMEISCHI

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
	Conf. univ. dr. DOINA-MARIA SCHIPOR

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
	Conf. univ. dr. Aurora - Adina COLOMEISCHI